

A második otthon neve: Vonat

Idén húszéves a Vonat szálló. A 110 férőhellyel kialakított menedékhely elsősorban tisztálkodási lehetőséget, és nyugodt éjjeli pihenést biztosít az ide érkezők számára, ellenszolgáltatást nem kérve cserébe. Kis Gábor írása.

Az ide érkező embereknek mindössze néhány feltételt kell teljesíteniük: „Szabályok és egyfajta házirend kellene, mert ezek az emberek nagy részben úgy nőttek fel, és próbáltak a világban boldogulni, hogy talán soha senki sem törődött velük igazán. Rend a lelke mindennek. Mi nem kérünk az ittlétért semmit, csupán önbecsülést, és emberi magatartást. Talán ez teszi mássá a Vonatot a többi hajléktalanszállótól”, véli Vidákovich Jakab, itt dolgozó szociális munkás.

Minden nap öt órától foglalhatják el pihenőhelyeiket a lakók. Hetvenkét ágy a szállóra rendszeresen érkezők számára van fenntartva, míg a többi érkezési sorrend alapján, este tíz óráig bezárólag szokott elkelní. A beengedés személyi adatok alapján történik, emellett szükséges bemutatni a kapunál egy hat hónapnál nem régebbi, negatív tüdőszűrő-leletet is.

A napi igénybevétel mellett mégis az időjárás viszontagságai okozzák a legnagyobb problémát az üzemeltetésben. Már a késő tavaszi, első melegek is hamar gőzfürdővé alakítják a korszerűsített vasszerkezetet, melynek téli fűtése jelentős anyagi terhet ró a Szeretetszolgálatra. Adományokból és pályázati forrásból napi rendszerességgel osztanak ki pékárut a rászorulóknak, ami a téli hidegben forró teával, a nyári hőségben pedig hideg limonádéval egészül ki.

A vagonok végén WC-vel és mosdócsappal ellátott vizesblokkok, illetve a 7. vagonban kialakított, szappannal és törülközőkkel felszerelt fürdő mind-mind az alapvető emberi szükségletek kielégítését szolgálják. Rendszeres az orvosi látogatás is. A Vonat végén berendezett közösségi terem éppúgy a nagyobb ünnepekkor tartott Szentmiséken való lelki feltöltődés, mint a hétfégi televízió nézés helye. A Vonat címére, de névre szólóan érkező leveleken keresztül intézhetik személyes ügyeiket, illetve tarthatnak kapcsolatot hozzátartozóikkal és külvilággal az itt lakók.

„Most nyugodalmasabbak, vidámabbak az emberek, kevesebben szoktak bejönni elsőre a szállóra. Ilyenkor az ég alatt is elalszanak, vagy csavarognak inkább a városban. Télen azért erélyesebben kell fellépni a modortalan viselkedések, a lökdösődések ellen, de érthető, olyankor mégiscsak az ember életéről van szó”, teszi hozzá Fieszl Zoltán szociális dolgozó.

„Mi nem vagyunk hajléktalanok, csupán hajlékonyak”, állítják magukról a menedékhely lakói. Nagy részük rendelkezik is szakmával, egyesek még diplomával is. Alkalmi munkákat vállalva igyekeznek visszaverekedni magukat a valós életbe.

A rászorulók átlagéletkora azonban időről-időre csökken. Az állami gondozásból kikerült fiatalok száma az utóbbi években jelentősen növekedett az intézményben.

Vidákovich Jakab sokéves – a Vonaton szerzett – szociális tapasztalatai szerint, minimális azok száma, akik munkájuk elvesztésével lesznek nincstelenek. A kapcsolataikból és környezetükből egyaránt kiszakadt emberek közül, csak kevesen képesek segítség nélkül személyiségi, szociális, vagy magánéleti problémáikkal megbirkózni. „Itt nem egy elvesztett szobakonyháról, vagy egy kimeszelt falról van szó, hanem arról, hogy a társadalom nagy része nem hajlandó az ilyen helyzetbe került embereken segíteni.”

A legtöbb hajléktalan ember mégis a Vonatra, mint második, pontosabban, mint első otthonra tekint. Nem egyszer fordult már elő, hogy a vagonok körül gazoltak, gyűjtöttek szemetet, vagy éppen ültettek muskátlit az itt lakók.